

Rapor Adı: **School Leadership Roles and Standards: Observations from the International Study of Teacher Leadership** **Okul Liderliği Roller ve Standartları: Öğretmen Liderliği Uluslararası Çalışmasından Gözlemler**

Background paper prepared for the
2024/5 Global Education Monitoring Report

Leadership in education

School leadership roles and standards: Observations from the International Study of Teacher Leadership

This paper was commissioned by the Global Education Monitoring Report as background information to assist in drafting the 2024/5 GEM Report, Leadership in education. It has not been edited by the team. The views and opinions expressed in this paper are those of the author(s) and should not be attributed to the Global Education Monitoring Report or to UNESCO. The papers can be cited with the following reference: "Paper commissioned for the 2024/5 Global Education Monitoring Report, Leadership in education". For further information, please contact gemreport@unesco.org.

2024

Kuruluş, Yayın Yılı : UNESCO, 2024

Anahtar Sözcükler : Eğitim yönetimi,
okul liderliği

Özet:

Bu rapor, 12 ülkede yürütülen Uluslararası Öğretmen Liderliği Çalışması'ndan (ISTL) elde edilen bulguları sunmaktadır. Rapor, öğretmen liderliğinin öğrenci öğrenimi ve okul gelişiminde önemli bir itici güç olarak giderek daha fazla kabul görmesini incelemektedir. Çalışma; okul liderleri, veliler, topluluk üyeleri ve meslektaşları ile iş birliği içinde okul genelindeki kararları ve pedagojik uygulamaları etkileyen sınıf temelli öğretmenlere odaklanmaktadır. Rapor; lider öğretmen davranışlarını, gayri resmî liderliğin karmaşıklığını ve öğretmen liderliğini mümkün kılan veya engelleyen bağlamsal faktörleri

vurgulamaktadır. ISTL araştırmacıları, evrensel standartlar yerine bağlama duyarlı liderlik modellerine duyulan ihtiyacı vurgulayarak liderlikteki kültürler arası farklılıkları incelemektedir. Öğretmen liderliğinin eğitim çıktılarını nasıl etkilediğini, liderliğin başarısı için gerekli koşulları ve gelişimini destekleyebilecek politikaları analiz etmektedirler. Ayrıca rapor; paralel, paylaşılan ve dağıtılmış liderlik dâhil olmak üzere çeşitli öğretmen liderliği biçimlerini de incelemektedir. Çalışma; ISTL, özellikle sosyoekonomik değişim, göç, siyasi gerilimler ve teknolojik gelişmelerin yaşandığı dönemlerde, daha geniş eğitim yönetişimi çerçeveleri içinde öğretmen liderliğinin öneminin altını çizmekte, öğretmen liderliği ve etkileri üzerine daha fazla araştırma yapılmasına yönelik tavsiyelerle son bulmaktadır.

Öneriler:

Bu raporda;

- Öğretmenlerin profesyoneller olarak tanınması ve konumlarının politikaların pasif uygulayıcıları değil kilit karar alıcılar olarak güçlendirilmesi,
- Kriz dönemlerinde merkezî karar alma ihtiyacı ile paylaşılan liderliği dengeleyerek yönetim yaklaşımlarının zorluklara göre uyarlanması,
- Sistem istikrarı, kaynak mevcudiyeti ve mesleki gelişim fırsatları göz önünde bulundurularak liderlik kapasitesinin bütünsel olarak değerlendirilmesi,
- Etkili karar alma için eğitim ve kurumsal destek gibi gerekli koşulların sağlanması,
- Tutarlı yönetim yapıları oluşturmak için kültürel gelenekleri yenilikçilikle dengeleyerek eğitim kademeleri arasında liderlik politikalarının uyumlu hâle getirilmesi,
- Kültürel, kurumsal ve öğrenci çeşitliliğine saygı duyan kapsayıcı ortamları teşvik ederek katı ölçütler yerine okul kültürünün vurgulanması,
- Uluslararası değerlendirmelerin, tek başına karar alma araçları olarak değil liderliği, öğretim kalitesini ve eğitim çıktılarını geliştirmeye yönelik daha geniş bir çabanın parçası olarak stratejik bir şekilde kullanılması önerilmektedir.

Raporun Referansı:

UNESCO. (2024). *School Leadership Roles and Standards: Observations from the International Study of Teacher Leadership*. UNESCO. <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000391685?posInSet=49&queryId=48d4caf7-c77f-4056-b413-e13ff52125e4>